

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

15.1.2008

EP-PE_TC1-COD(2007)0013

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 15. jaanuaril 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/.../EÜ lennujaamamaksude kohta (EP-PE_TC1-COD(2007)0013)

PE 400.779

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 15. jaanuaril 2008. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/.../EÜ
lennujaamamaksude kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut ||,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse *Regioonide Komitee* arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud *korras*³

ning arvestades järgmist:

- (1) Lennujaamade peamine ülesanne ja äritegevus on tagada lennukite teenindamine alates maandumisest kuni startimiseni ning reisijate ja veoste teenindamine, et võimaldada lennuettevõtjatel osutada õhutransporditeenuseid. Lennujaamad pakuvad sel eesmärgil arvukalt lennukite töö ning reisijate ja veoste töötlemisega seotud *rajatisi* ja teenuseid, mille kulu katavad nad üldiselt lennujaamamaksude kaudu. ***Rajatisi ja teenuseid, mille eest makse võetakse, peaks osutama kulutõhusal viisil.***

¹ ELT C 10, 15.1.2008, lk 35.

² ELT C 305, 15.12.2007, lk 11.

³ Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2008. aasta seisukoht.

- (2) On vaja kehtestada lennujaamamaksude olulisi tunnuseid ja maksude kehtestamisviisi reguleeriv ühine raamistik, kuna sellise raamistiku puudumisel võidakse eirata põhinõudeid lennujaama juhtorganite ja lennujaama kasutajate vahelistes suhetes.
- (3) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada *ühenduses* asuvate minimaalset suurust ületavate lennujaamade suhtes, kuna väikeste lennujaamade juhtimine ja rahastamine ei nõua ühenduse raamistiku kohaldamist.
- (4) Aeronavigatsiooni- ja maapealse käitluse teenuste osutamisega seotud maksude kogumist on juba käsitlenud vastavalt komisjoni || määruses (EÜ) nr 1794/2006¹ ja nõukogu || direktiivis 96/67/EÜ².
- (5) Lennujaamamaksud peaksid olema mittediskrimineerivad. Tuleks kehtestada lennujaama juhtorganite ja lennujaama kasutajate vahelise korrapärase konsulteerimise kohustuslik kord ning võimaldada mõlemal poolel pöörduda sõltumatu reguleeriva asutuse poole, kui lennujaama kasutajad vaidlustavad lennujaamamaksude kohta tehtud otsuse või maksustamissüsteemi muutmise.
- (6) Igas liikmesriigis tuleks ***nimetada või*** luua ***üks*** sõltumatu reguleeriv asutus, et tagada tema otsuste objektiivsus ning käesoleva direktiivi nõuetekohane ja tõhus kohaldamine. Kõnealusel asutusel peaksid olema oma ülesannete täitmiseks kõik vajalikud vahendid, s.t töötajad, ekspertteadmised ja rahalised vahendid, ***tagamaks, et lennujaamad pakuvad oma rajatise ja teenuseid kulutõhusal viisil.***

¹ Komisjoni 6. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1794/2006, milles sätestatakse aeronavigatsiooniteenuste ühine maksustamiskava (ELT L 341, 7.12.2006, lk 3).

² Nõukogu 15. oktoobri 1996. aasta direktiiv 96/67/EÜ juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades (EÜT L 272, 25.10.1996, lk 36). Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- (7) Lennujaama kasutajate jaoks on oluline saada lennujaama juhtorganilt korrapäraselt teavet selle kohta, kuidas ja mille alusel lennujaamamakse arvutatakse. Selline läbipaistvus tagab lennuettevõtjatele ülevaate lennujaamaga seotud kuludest ja lennujaama investeeringute kulutasuvusest. Et võimaldada lennujaama juhtorganil nõuetekohaselt hinnata tema tulevaste investeeringutega seotud nõudeid, tuleks lennujaama kasutajatelt nõuda kõigi tegevusproгноoside, arenguprojektide ning erinõuete ja -soovide õigeaegset esitamist lennujaama juhtorganile.
- (8) Lennujaamad peaksid teavitama lennujaama kasutajaid suurematest infrastruktuuriprojektidest, kuna need avaldavad lennujaamamaksude määrale märkimisväärsed mõju. Kõnealust teavet tuleb anda selleks, et võimaldada infrastruktuurikulude kontrollimist ning tagada asjaomases lennujaamas sobivate ja kulutasuvate vahendite olemasolu.
- (9) Odavaid lennuteenuseid pakkuvate lennuettevõtjate *ilmumist arvesse võttes* tuleks neid ettevõtjaid teenindavatel lennujaamadel lubada kohaldada makse, mis vastavad infrastruktuurile ja/või osutatud teenuse tasemele, kuna lennuettevõtjatel on õigustatud huvi nõuda lennujaamalt hinna/kvaliteedi suhtele vastavaid teenuseid. Juurdepääs sellisele *erineva tasemega* infrastruktuurile või teenustele peaks olema siiski avatud kõigile ettevõtjatele, kes soovivad neid mittediskrimineerimise *põhimõtte kohaselt* kasutada. Kui nõudlus ületab pakkumist, tuleb juurdepääs otsustada objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel, mille töötab välja lennujaama juhtorgan. *Igasugune maksude diferentseerimine ja/või tõstmine peaks olema läbipaistev, objektiivne ja põhinema selgetel kriteeriumidel. Diferentseerimist võib käsitleda kui stiimulit uute liinide avamiseks ja seega kui abi regionaalarengule ebasoodsate geograafiliste ja looduslike tingimustega piirkondades (sealhulgas äärepoolseimates piirkondades).*

- (10) Kuna julgestuskulude katmiseks vajalike summade kehtestamise ja sissenõudmise meetodid on ühenduses erinevad, on vaja ühtlustada julgestuskulude maksustamise baas ühenduse lennujaamades, kus julgestuskulud kajastuvad lennujaamamaksudes. Kõnealustes lennujaamades peaks tasu olema seotud julgeoleku tagamise *tegeliku* maksumusega ■ julgestuskulude *katteks saadud riikliku rahastamise ja riigiabi nõuetekohase haldamise korral, kusjuures teenust tuleks osutada omahinnaga ja ilma kasumit teenimata. Julgestuskulude katmiseks kehtestatud lennujaamamaksudest saadavat tulu tuleks kasutada üksnes julgestusmeetmete rakendamiseks.*
- (11) Lennujaama kasutajatel peaks olema õigus saada tasutud maksu eest *fikseeritud tasemel* teenust. Selle tagamiseks peaksid lennujaama juhtorgan ja lennujaama kasutajaid lennujaamas *esindav ühendus või ühendused* sõlmima korrapärase ajavahemike järel teenuse taset reguleeriva kokkuleppe.
- (12) Käesolevat direktiivi kohaldatakse, ilma et see piiraks asutamislepingu sätete, eriti selle artiklite 81 kuni 89 kohaldamist.
- (13) Kuna *käesoleva direktiivi eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada*, sest lennujaamamaksude süsteeme ei ole võimalik kehtestada liikmesriikide tasandil kogu *ühenduses* ühtselt, ning *käesoleva direktiivi* ulatuse ja *toime tõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas* asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse *põhimõttega*. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesolevas direktiivis sätestatakse ühenduse lennujaamades lennujaamamaksude kehtestamise ühised põhimõtted. *See ei piira lennujaama juhtorganite vabadust valida kas ühe või kahe kassa meetod või segameetod.*

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse igale lennujaamale, mis asub asutamislepingu sätete kohaldamisalasse kuuluval territooriumil ja on avatud äriliseks lennuliikluseks ning mille aastane vedude maht on üle 5 miljoni reisija või üle 15% selle asukohaliikmesriigi aastastest reisijavedudest.

Pärast riikliku konkurentsiameti põhjalikku uurimist võivad liikmesriigid vajaduse korral kohaldada käesolevat direktiivi ka teiste lennujaamade suhtes.

Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka lennujaamade liitude ja kõigi liitudeks ühinenud lennujaamade suhtes igal territooriumil, kus kehtivad asutamislepingu sätted.

Liikmesriigid avaldavad nimekirja nende territooriumil olevatest lennujaamadest, mille suhtes käesolev direktiiv kehtib. Nimekirja aluseks on EUROSTATi andmed ja seda ajakohastatakse igal aastal.

Käesolevat direktiivi ei kohaldata maksude suhtes, mida kogutakse marsruudil ja terminalis osutatavate aeronavigatsiooniteenuste eest vastavalt || määrusele (EÜ) nr 1794/2006 ||, ega maksude suhtes, mida kogutakse || direktiivi 96/67/EÜ || lisas kirjeldatud maapealse käitluse teenuste rahastamiseks, ega tasude suhtes, mida kogutakse puudega ja liikumispuudega isikutele antava abi rahastamiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 1107/2006 (puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul)¹.

Käesolev direktiiv ei mõjuta ühegi liikmesriigi õigust kohaldada iga tema territooriumil asuva lennujaama juhtorgani suhtes täiendavaid reguleerivaid meetmeid, mis ei ole vastuolus käesoleva direktiiviga ega muude ühenduse õiguse asjakohaste sätetega. Eelkõige võib see hõlmata maksustamissüsteemide heakskiitmist ja/või konkurentsioigusel põhinevate maksude määra.

¹ ELT L 204, 26.7.2006, lk 1.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „lennujaam” – mis tahes maa-ala, mis on *spetsiaalselt* kohandatud õhusõidukite maandumiseks, startimiseks ja manööverdamiseks, kaasa arvatud lennuliikluse ja -teenuste nõuete täitmiseks vajalikud abirajatised, sealhulgas ärilendude teenindamiseks vajalikud rajatised;
- b) „lennujaama juhtorgan” – asutus, kelle ainuülesandeks või lisäülesandeks – olenevalt olukorrast – on riiklike *õigusaktide* alusel lennujaama **või lennujaamade liidu** infrastruktuuri haldamine ja juhtimine ning asjaomases lennujaamas **või lennujaamade liidus** tegutsevate eri käitajate tegevuse koordineerimine ja kontrollimine;
- c) „lennujaama kasutaja” – iga füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab õhu kaudu toimuva reisijateveo, posti- ja/või kaubaveo eest kõnealusest lennujaamast või kõnealusesse lennujaama;
- d) „lennujaamamaks” – maks, mida kogutakse lennujaama juhtorgani huvides ja mida maksavad lennujaama kasutajad ja/või lennureisijad **■ rajatiste** ja teenuste **kasutamise eest**, mida pakub lennujaama juhtorgan ja mis on seotud õhusõiduki maandumise, õhku tõusmise, valgustamise ja parkimisega ning reisijate ja kauba käitlemisega;
- e) „turvamaks” – maks, mis on ette nähtud konkreetselt selleks, et katta kõik või osa nende **minimaalsete** turvameetmete kuludest, mille eesmärk on kaitsta tsiviillennundust ebaseadusliku *häirimise* eest, **nagu see on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 2320/2002, millega kehtestatakse tsiviillennundusjulgustuse valdkonna ühiseeskirjad¹**;
- f) „lennujaamade liit” – **ühes liikmesriigis asuvad lennujaamad, mida käitab liikmesriigi pädeva asutuse määratud lennujaama juhtorgan.**

¹ EÜT L 355, 30.12.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 849/2004 (ELT L 158, 30.4.2004, lk 1). Parandatud versioon: ELT L 229, 29.6.2004, lk 3.

Artikkel 3 Mittediskrimineerimine

Liikmesriigid tagavad, et lennujaamamaksud ei diskrimineeri lennujaama kasutajaid ega lennureisijaid.

Käesolev säte ei piira maksude korrigeerimist objektiivsetel, läbipaistvatel ja üldisest huvist ajendatud põhjustel.

Artikkel 4 Lennujaamade liit

Tagamaks juurdepääsu liitu kuuluvale lennuväljale kuludega, mis on vastavuses lennureisijate arvuga, võivad liikmesriigid lubada lennujaamade liitude käitajatel kehtestada kõigis liitu kuuluvates lennujaamades ühesugune läbipaistev lennujaamamaksud süsteem. Vastava loa võib anda vaid tingimusel, et ei moonutata erinevates liikmesriikides asuvate lennujaamade vahelist konkurentsi, näiteks seoses turismiga. Vaidluste korral võib kaebuse esitaja asjakohaste EÜ konkurentsieeskirjade alusel pöörduda komisjoni poole.

Artikkel 5
Konsulteerimine ja parandusmeetmed

1. Liikmesriigid tagavad, et igas lennujaamas, *mille suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse*, kehtestatakse seoses lennujaamamaksude *süsteemi* toimimise ja selliste maksude määradega, *sealhulgas lennujaama juhtorgani poolt lennujaamamaksu eest osutatava teenuse kvaliteediga*, lennujaama juhtorgani ja lennujaama kasutajate või lennujaama kasutajate esindajate vahelise kohustusliku konsulteerimise kord. *Liikmesriigid tagavad, et konsultatsioonid toimuvad enne seda, kui lennujaama juhtorganid või lennujaama kasutajad soovivad lennujaamamakse kehtestada või nende määra või struktuuri oluliselt muuta. Kui lennujaama juhtorgani ning lennujaama kasutajate või kasutajate esindajate vahel on sõlmitud mitmeaastane kokkulepe, toimuvad konsultatsioonid selle kokkuleppe sätete kohaselt.*

2. Liikmesriigid tagavad, et lennujaama juhtorgan kooskõlastab lennujaamamaksude süsteemi või maksumäärade muudatused võimaluse korral lennujaama kasutajatega. Sel eesmärgil esitab lennujaama juhtorgan lennujaama kasutajatele mis tahes ettepaneku lennujaamamaksude süsteemi või lennujaamamaksude määra muutmiseks ning kavandatud muudatuste põhjused hiljemalt *kuus kuud* enne muudatuste jõustumist. Lennujaama kasutaja *taotlusel* arutab lennujaama juhtorgan lennujaama kasutajatega kavandatud muudatused läbi ja arvestab nende seisukohti enne lõpliku otsuse tegemist. Lennujaama juhtorgan avaldab oma lõpliku otsuse *mõistliku aja jooksul* enne selle jõustumist. Kui lennujaama juhtorgan ja lennujaama kasutajad ei jõua seoses kavandatud muudatustega kokkuleppele, põhjendab lennujaama juhtorgan oma otsust lennujaama kasutajate seisukohtade suhtes.

3. Liikmesriigid tagavad, et juhul kui pooled ei jõua lennujaamamaksude suhtes *lõplikult* kokkuleppele, *võivad lennujaama juhtorgan või lennujaama kasutajad, kes esindavad vähemalt kaht teineteisest sõltumatut lennuettevõtjat või kelle lennud moodustavad vähemalt 10% asjaomase lennujaama iga-aastastest lendudest või reisijateveo mahust*, pöörduda sõltumatu reguleeriva asutuse poole taotlusega analüüsida, kas lennujaamamaksude süsteem või lennujaamamaksude määra muutmine on põhjendatud.

Artikli 12 kohaselt loodud või määratud sõltumatu reguleeriv asutus:

- a) kehtestab menetluse lennujaama juhtorgani ja lennujaama kasutajate või nende esindajate vaheliste lahkarvamuste lahendamiseks seoses muudatustega lennujaamamaksude määras või struktuuris, kaasa arvatud muutused teenuse kvaliteedis;*
- b) määrab, millistel tingimustel võib anda lahkarvamused talle lahendamiseks;*
- c) määrab, milliste kriteeriumide põhjal lahkarvamusi hinnatakse.*

Vastavad kriteeriumid ja tingimused on mittediskrimineerivad, läbipaistvad ning kooskõlas EÜ konkurentsioiguse põhimõtete ja käesoleva direktiiviga.

Lennujaamamaksude süsteemis või määras tehtava muudatuse analüüs ei peata otsuse täitmist.

4. Lennujaama kasutaja esitab prima facie tõendid selle kohta, et kõnealune lennujaam on võtnud EÜ konkurentsioigust rikkuvaid meetmeid.

5. See ei piira ühegi olemasoleva vaidluste lahendamise mehhanismi ega seadusliku apellatsioonimenetluse kasutamise võimalust.

Artikkel 6 *Läbipaistvus*

1. Liikmesriigid tagavad, et lennujaama juhtorgan annab igale lennujaama kasutajale või lennujaama kasutajate esindajatele või ühendustele kord aastas teavet osiste kohta, mille alusel määratakse kõigi lennujaamas kehtestatud maksude suurus. Kõnealune teave hõlmab vähemalt järgmist:

- a) kehtestatud maksu eest osutatud teenuste ja infrastruktuuri loetelu;
- b) maksude *kehtestamise* meetod, *kusjuures esitatakse andmed selle kohta, kas kohaldatud on ühe või kahe kassa meetodit või segameetodit*;
- c) lennujaama üldine kulustruktuur, *mis on seotud rajatiste ja teenustega, mida lennujaamamaksud peaksid katma, ulatuses, mis on lennujaamamaksude arvutamiseks asjakohane ja mida tuleb kajastada majandusaasta aruannetes*;
- d) lennujaamas kogutud maksude iga kategooria tulud ja kulud;
- e) *riigiabist, subsiidiumidest ja muudest rahalistest toetustest saadavate lennujaama tulude suhe maksudest saadavatesse tuludesse*;
- f) *lennujaamale antud riigi- ja regionaalabi ning avaliku teenindamise kohustuste katteks eraldatud riiklikud rahalised vahendid*;
- g) maksude kogumise aluseks olevate teenustega seotud töötajate koguarv;
- h) lennujaama olukorra prognoosid seoses ■ lennuliikluse kasvu ja mis tahes kavandatud *suuremate* investeeringutega;
- i) lennujaama infrastruktuuri ja seadmete tegelik kasutus määratletud ajavahemiku jooksul;
- j) *kõigi suuremate kavandatud* investeeringute *prognoositav toodang*, arvestades nende mõju lennujaama võimsusele ja ■ teenuste kvaliteedile.

2. Liikmesriigid tagavad, et lennujaama kasutajad esitavad lennujaama juhtorganile *enne lennujaamamaksude määra või lennujaamamaksude süsteemi kavandatud muutmist või uute maksude kehtestamist* teavet, mis hõlmab eelkõige järgmist:
 - a) lennuliikluse prognoosid;
 - b) nende õhusõidukite koosseis ja kavandatud kasutuse prognoosid;
 - c) nende arendusprojektid asjaomases lennujaamas;
 - d) nende nõuded asjaomases lennujaamas.
3. *Lõigete 1 ja 2 alusel antud teavet loetakse konfidentsiaalseks ja käsitletakse sellekohasena. Seda reguleerivad siseriiklikud õigusaktid andmekaitse kohta. Börsil noteeritud lennujaamade korral tuleb eriti järgida börsieeskirju.*
4. *Asjakohaste andmekaitse-eeskirjade raames on sõltumatul reguleerival asutusel juurdepääs kogu teabele, mis on vajalik seoses tema tegevusega.*

Artikkel 7 Uus infrastruktuur

Liikmesriigid tagavad, et lennujaama juhtorgan konsulteerib lennujaama kasutajatega enne lõplikku otsustamist uute infrastruktuuriprojektide üle. *Kõige enam viis aastat enne investeeringu käikuandmist võib lennujaama juhtorgan lennujaamamaksude kehtestamisel kindlustada oma huve eelfinantseerimise abil.*

Lennujaama juhtorgan võib uusi infrastruktuuriprojekte eelfinantseerida lennujaamamaksude asjakohase tõstmise abil, eeldusel et:

- a) lennujaama kasutajatele antakse läbipaistvat teavet lennujaamamaksu tõstmise ulatuse ja kestuse kohta;*
- b) kogu täiendav tulu kasutatakse üksnes kavandatud infrastruktuuri rajamiseks;*
- c) kõik ametlikud load on saadud.*

Artikkel 8 Kvaliteedistandardid

1. Lennujaama sujuva ja tõhusa töö kindlustamiseks tagavad liikmesriigid, et lennujaama juhtorgan ja lennujaama kasutajaid lennujaamas esindav ühendus või ühendused peavad **vastavalt artiklis 9 esitatud maksude diferentseerimise sätetele** läbirääkimisi **lepingute** sõlmimiseks **iga teenuse taseme kohta** seoses lennujaama terminalis või terminalides osutatava teenuse kvaliteediga ning **artikli 6 lõikes 2** nimetatud teabe täpsuse ja õigeaegsusega, mida lennujaama kasutajad esitavad kavandatud toimingute kohta, et võimaldada *lennujaama juhtorganil* täita oma kohustusi. Selline leping sõlmitakse vähemalt iga kahe aasta järel ja sellest teatatakse iga liikmesriigi sõltumatule reguleerivale asutusele.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui teenuse tasemete osas ei jõuta kokkuleppele, võib kumbki pool taotleda sõltumatu reguleeriva asutuse sekkumist.

Artikkel 9
Maksude *erisused*

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et võimaldada lennujaama juhtorganil muuta konkreetsete lennujaamateenuste, terminalide või terminalide osade kvaliteeti ja ulatust, et pakkuda sihtotstarbelisi teenuseid või eriotstarbelist terminali või terminali osa. Lennujaamamaksude suurust võib diferentseerida vastavalt selliste teenuste kvaliteedile ja ulatusele, *kuid seda võib diferentseerida ka keskkonnakaitse tulemuslikkuse, mürasaaste või muude avalike huvide põhjal, tingimusel et diferentseerimise aluseks on asjakohased, objektiivsed ja läbipaistvad kriteeriumid.*

Samuti tagavad liikmesriigid, et lennujaamad võtavad sama teenuse eest ühesugust maksu. Lennujaama juhtorgan võib teha lennujaama kasutajatele soodustusi maksude puhul, mis põhinevad kasutatava teenuse kvaliteedil, tingimusel et kõnealune soodustus on avalikustatud, ning läbipaistvatel ja objektiivsetel tingimustel kättesaadav kõigile lennujaama kasutajatele. Ta võib teha soodustusi kasutajatele, kes avavad uusi lennuliine, tingimusel et soodustus tehakse samamoodi avalikult ja mittediskrimineerivalt ning et vastavalt EÜ konkurentsioigusele muudetakse see samamoodi kättesaadavaks kõigile lennujaama kasutajatele.

2. Liikmesriigid tagavad, et igal lennujaama kasutajal, kes soovib kasutada sihtotstarbelisi teenuseid või eriotstarbelist terminali või terminali osa, on juurdepääs kõnealustele teenustele ja terminalile või terminali osale.

Kui sihtotstarbelisi teenuseid või eriotstarbelist terminali või terminali osa soovib kasutada rohkem kasutajaid, kui see on võimsuse piiranguid arvestades võimalik, määratakse juurdepääs asjakohaste, objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel.

Artikkel 10

Turvamaksud

Turvamakse kasutatakse ainult julgestuskulude katmiseks *ja need ei või vastavaid kulusid ületada. Turvamaksudega ei tohi kasumit teenida.* Kõnealused kulud määratakse igas liikmesriigis üldiselt tunnustatud *majandusliku ja tegevustõhususe ning arvestuse ja hindamise põhimõtete* kohaselt. *Liikmesriigid tagavad igas lennujaamas kulude õiglase jaotamise erinevate kasutajariühmade vahel.* Liikmesriigid tagavad siiski eelkõige järgmiste osiste arvesse võtmise:

- julgestustoimingutega seotud vahendite ja rajatiste rahastamise kulud, sealhulgas nende vahendite ja rajatiste õiglane kulum;
- julgestustöötajate ja -toimingute kulud, *välja arvatud lühiajaliste tugevdatud turvameetmete kulud; selliseid meetmeid, mis kehtestatakse spetsiaalseid riskianalüüse käsitlevate siseriiklike õigusaktide põhjal ja mis põhjustavad lisakulusid, ei reguleerita käesoleva direktiivi sätetega;*
- toetused ja subsiidiumid, mida ametiasutused eraldavad julgeoleku eesmärkidel.

Teatavas lennujaamas kehtestatud turvamaksude laekumisi võib kasutada ainult maksude kehtestamise kohas tehtavate lennujaama turvakulude katmiseks. Lennujaamade liidu puhul võib turvamaksude laekumisi kasutada üksnes liitu kuuluvate lennujaamade turvakulude katmiseks.

Artikkel 11

Rangemad turvakulud

Liikmesriigid katavad kulud turvameetmete rakendamiseks, mis on rangemad määrusega (EÜ) nr 2320/2002 kehtestatud minimaalsetest turvameetmetest.

Artikkel 12
Sõltumatu reguleeriv asutus

1. Liikmesriigid määravad või loovad riigi sõltumatu reguleeriva asutusena sõltumatu organi, et tagada käesoleva direktiivi järgimiseks võetud meetmete nõuetekohane kohaldamine **ning artiklites 5 ja 8 sätestatud ülesannete täitmine**. See organ võib olla sama üksus, kellele liikmesriik on teinud ülesandeks artikli 1 lõikes 2 osutatud täiendavate reguleerivate meetmete kohaldamise, sh maksustamissüsteemide ja/või maksumäärade heakskiitmise, eeldusel et üksus vastab käesoleva artikli lõike 3 nõuetele.

2. Riigi sõltumatu reguleeriv asutus võib oma järelevalve all delegeerida käesoleva direktiivi sätete või nende osade rakendamise piirkondlikele sõltumatutele reguleerivatele asutustele tingimusel, et rakendamine toimub samade nõuete kohaselt. Riigi sõltumatu reguleeriv asutus vastutab jätkuvalt käesoleva direktiivi sätete nõuetekohase kohaldamise tagamise eest. Lõike 3 sätteid kohaldatakse samuti piirkondlike sõltumatute reguleerivate asutuste suhtes.

3. Liikmesriigid tagavad sõltumatu reguleeriva asutuse sõltumatuse, kindlustades, et see on õiguslikult eraldiseisev ning igast lennujaama juhtorganist ja lennuettevõtjast talituslikult sõltumatu. Liikmesriigid, kes säilitavad omandi või kontrolli lennujaamade, lennujaamade juhtorganite või lennuettevõtjate üle, peavad tagama reguleeriva funktsiooni tõhusa struktuurilise eraldatuse omandi või kontrolliga seotud toimingutest. Liikmesriigid tagavad, et sõltumatu reguleeriv asutus tegutseb erapooletult ja läbipaistvalt.

4. Liikmesriigid teatavad komisjonile sõltumatu reguleeriva asutuse nime ja aadressi, talle määratud ülesanded ja kohustused ning lõike 3 järgimise tagamiseks võetud meetmed.

5. *Kui sõltumatu reguleeriv asutus artikli 5 sätete kohaselt uurib lennujaamamaksu määra või struktuuri muutmise põhjendatust, saab ta nõuda asjaomastelt osapooltelt vajalikku teavet ning on otsuse tegemisel kohustatud konsulteerima asjaomaste ja kõigi muude osapooltega, keda muudatus mõjutab. Ta teeb otsuse lühima praktiliselt võimaliku ajaga ning kolme kuu jooksul pärast kaebuse saamist, ning on kohustatud otsuse ja selle põhjendused avalikustama.* Reguleeriva asutuse otsus on siduvad.

6. Sõltumatu reguleeriv asutus avaldab oma tegevuse kohta aastaaruande.

Artikkel 13

Aruandlus ja muutmine

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi toimimise kohta, *milles hinnatakse direktiivi eesmärkide täitmisel tehtud edusamme, hiljemalt ...** pärast selle jõustumist ning teeb vajaduse korral asjakohased ettepanekud.

2. Liikmesriigid ja komisjon teevad käesoleva direktiivi kohaldamisel koostööd, eelkõige seoses teabe kogumisega lõikes 1 osutatud aruande eesmärgil.

Artikkel 14

Rakendamine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ...**. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

* 4 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

** 18 kuu jooksul pärast käesoleva direktiivi avaldamist.

Kui liikmesriigid kõnealused normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste riiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 15
Jõustumine ning adressaadid

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

||,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja